

Pane Štěrbo, říká se, že ekologičtí zemědělci stříkají zeleninu v noci. Co je na tom pravdy a jak si může být váš zákazník jist, že jste žádnou chemii nepoužili?

Musím se jen usmát, protože takovou frekvenci kontrol našeho hospodaření asi nepodstupují žádní jiní podnikatelé. Když o tom tak přemýšlím, musím říct, že ekologický zemědělec v noci vyplňuje spousty formulářů a evidencí pro kontrolní orgány, bez kterých by nedostal certifikáty na své produkty, takže mu na postřiky v noci nezbyvá čas. Ale vážněji – naše hospodaření je pod dohledem kontrolní organizace KEZ, o.p.s., která provádí velmi důkladnou a důslednou kontrolu jak způsobu hospodaření, tak i veškerých nákupů a prodejů v rámci podniku. Pokud shledá, že je vše v pořádku (tedy že nestříkáme v noci), dostaneme certifikát, kde je zaznamenáno, co přesně máme certifikováno jako bioprodukt. Ten pak spolu s naší biozeleninou putuje k zákazníkům.

U Štěrboů na ekofarmě Deblín na Vysočině

„Vypěstovat zeleninu bez chemie? To už dneska není možné! A jestli vám, mladá paní, někdo řekne, že ji nestříká, tak tomu nevěřte!“

Tuto odpověď mi dali téměř všichni zkušený zelináři na pražské pankrácké tržnici, když jsem před pár lety sháněla zeleninu bez chemie. Pak jsem poznala ekologické zelináře a ti mě přesvědčili o tom, že to i bez chemie jde!

Vrátila jsem se jednou zpátky na tržnici a dělala osvětu o ekologicky pěstované zelenině. Ale moje snažení bylo marné, zaujalo pouze jednoho prodejce. Navíc jsem se dozvěděla, že jsem naivní, protože nevím, že ekologický zelinář je přeci ten, kdo používá chemické postřiky v noci!

Jako vtíp to беру, ale oni to mysleli vážně. Až vás zase někdy bude poučovat zkušený chemik-zelinář, že to bez postřiků nejde, řekněte mu, že zeleninu bez chemie pravidelně kupujete, i přesto, že je dražší. Pro pěstitele to samozřejmě znamená náročnou manuální práci a hlavně dokonalé porozumění přírodním zákonům. Řekněte mu také, že v Rakousku, v Německu, v Polsku, v Dánsku, v Maďarsku, ale i u nás a v mnoha dalších zemích tak hospodaří stovky pěstitelů a zákazníci po takové biozelenině touží čím dál častěji!

Pokud jste i vy hledali nějakou biozeleninu v supermarketu, určitě jste nemohli přehlédnout červenou řepu, mrkev, cibuli nebo brambory z ekofarmy Deblín, což je velká zpracovatelská firma. Kromě biozeleniny pěstují i bylinky, vyrábějí biosýry a dnes už i dovážejí některé druhy nedostatkové biozeleniny a bioovoce na český trh.

Proč jste s celou rodinou začal podnikat v ekologickém zemědělství?

Sedlačinu „máme v krvi“. Chtěli jsme navázat na tradici hospodaření mého dědečka, které bylo přerušeno minulým režimem. A proč ekologicky? Jednoduše z přesvědčení. Nedokázal bych svým dětem dávat ovoce či zeleninu mnohokrát „vylepšovanou“ chemickými postřiky. Když to šlo dříve bez chemie, proč by se to nemělo dařit dnes, navíc s použitím moderní mechanizace. Myslím, že v přírodě je vše natolik dobře a důmyslně zorganizované, že se musíme snažit dary přírody rozumně využívat a ne ji nutit k maximálním výkonům. To je dlouhodobě neudržitelné.

Vyplatí se vám takovéto ekohospodářství? Pomáhají vám dotace?

Je to podnikání jako každé jiné. Musíme se snažit, abychom z toho mohli žít. Není to žádný zázrak, zatím je trh s biozeleninou velmi malý, naše režijní náklady jsou velmi vysoké. Ale děláme to s přesvědčením, že jde o dobrou věc, že nabízíme spotřebitelům zdravou zeleninu bez chemie a s tím, že našim dětem tady neza necháme přírodu zamořenou jedy.

Naše ekofarma, jako další ekologičtí zemědělci, dostává více dotací zejména za to, že toto hospodaření je šetrnější k přírodě a náročnější na lidskou práci. Ale sami nestavíme naši ekonomiku na dotacích. Při velikosti naší farmy 27 ha to ani nejde. Hospodaření musí být soběstačné i bez pomoci státu. Závislost na dotacích by nám ubírala na svobodě rozhodování o dalším podnikání.

Máte dvě malé holčičky, dáváte jim jenom biopotraviny?

Samozřejmě se snažíme jim dávat maximum biopotravín. Máme vlastní farmu, takže zelenina, ovoce, mléko, tvaroh, sýry, maso je vždy bio, u ostatních potravin upřednostňujeme bio, ale záleží na jejich dostupnosti na trhu. Tady musím říct, že je stále ještě mnoho potravin denní potřeby, které nejsou běžně k dostání v biokvalitě.

Proč prodáváte v supermarketech jen 4 druhy zeleniny? Chystáte se nabídku rozšířit? Nebo širší nabídku dodáváte jen do specializovaných obchodů?

Trh s biozeleninou je v ČR zatím v plenkách, do supermarketů dodáváme takovou zeleninu, kterou jsme schopni zajistit celoročně. Hodně nám chybí domácí produkce biozeleniny, nejsou zde pěsti-

telé, kteří jsou schopni nabídnout pravidelné dodávky kvalitní biozeleniny. Proto jsme nyní nabídku rozšířili na téměř kompletní sortiment biozeleniny a bioovoce ve spolupráci s rakouskými ekozemědělci. Větší výběr naší biozeleniny zatím najdete spíše ve specializovaných bioprodejnách.

Supermarkety mají zájem o rozšíření sortimentu biozeleniny, ale prodávají to, po čem je poptávka. Zde opravdu funguje to, že zákazník určuje, co bude v regále v obchodě.

Ekofarma Deblín
Ing. Jan Štěrba
Tel.: 549 430 241
www.ekofarmadeblin.cz

